

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Genelge No : 8
Genelge Tarihi : 19/03/2009

Yüksek Seçim Kurulunca daha önceden verilen 29/05/2008 tarihli, 2008/194 sayılı karar örneği ilişikte gönderilmiştir.

Seçim takvimine göre, sandık kurullarının oluşturulma çalışmaları tamamlanmış ve sandık kurullarında görev alacaklara bu husus tebliğ edilmiş bulunmaktadır.

Ancak, siyasi partiler tarafından sandık kurullarına üye olarak bildirilen görevlilerin; sandık alanının kamusal alan olması ve sandık kurullarında görev alanların da hizmet veren konumunda bulunmaları nedeniyle, sınırları yasalarla ve yargı kararlarıyla çizilmiş bulunan kılık ve kıyafet ölçülerine, hizmet verme süresince uymaları zorunluluktur.

Bu nedenle, oy verme günü sandık kurullarında görev alacak sandık kurulu üyelerinin kılık ve kıyafetlerinin, ekte gönderilen kararda belirtilen açıklamalara uygun olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesi ve gereği önemle rica olunur.

Muammer AYDIN
Yüksek Seçim Kurulu Başkanı

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No : 194

- K A R A R -

Kurulumuz Başkanlığına Mehmet Serhat ÜNALDI tarafından gönderilen 21/04/2008 tarihli dilekçede; 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulmasında, Kandilli / İstanbul adresindeki Rasathane İlkokulunda 2237 nolu sandıkta oy kullandığını, sandık kurulu üyeleri içerisinde türbanlı bir bayanın, diğer sandıklarda da türban takan bayanların olduğunu, kamu alanı olması gereken sandık başının ve kamu görevi olan sandık görevinin neden türbanlılar tarafından yapıldığı hususunda Üsküdar İlçe Seçim Kurulu Başkanlığına ve İstanbul İl Seçim Kuruluna şikayette bulunduğunu, sandık kurulu üyelerinin türbanla görev yapamayacaklarını bildiren bir genelge olmadığı, ayrıca sandık kurulunda görev yapan kurul partili üyelerinin kılık ve kıyafet ile ilgili bir hüküm bulunmadığı ve sandık kurullarının teşekkülüne bir itiraz olunmadığı şeklinde cevap verildiği, kamu görevi yapılan alanlarda kılık kıyafet ile ilgili kanun ve yönetmelikler olduğu, yazmış olduğu şikayet dilekçelerinin bu şekildeki kurul teşekkülüne itiraz olduğunu belirterek, görevini yapmamış, kanunları uygulamamış olan seçim kurulu görevlileri hakkında gerekli işlemin yapılması istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü :

İtirazda bulunan Mehmet Serhat ÜNALDI'ya hitaplı Üsküdar 2. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının 23/10/2007 tarih ve C.05.0.SKB.4.34.15.140-155 sayılı yazısında; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 23 üncü maddesinde, sandık kurulu üyelerinin görevlendirilmesinin belirtildiği ve son milletvekili genel seçiminde en fazla oy alan beş siyasi partinin üye bildirmesinin gerektiği, eksik üyeliklerin ise memur veya o seçim çevresinde seçmenlerden tamamlanacağı, yine Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının Örnek: 135/I ve Örnek: 139/I sayılı Genelgelerinde, siyasi parti ilçe başkanlıklarınca bildirilen sandık kurulu üyelerinin türbanla görev yapıp yapamayacaklarını yasaklayan aksine bir hüküm olmadığı gibi bu görevlerini yapmalarını engelleyen de bir madde hükmünün olmaması nedeniyle herhangi bir yasal işlemin yapılmasına olanak bulunmadığı yönünde cevap verildiği,

Yine, İstanbul İl Seçim Kurulu Başkanlığının 28/12/2007 tarih ve 2007/48 sayılı kararında; Mehmet Serhat ÜNALDI'nın daha önceden Üsküdar İlçe Seçim Kurulu Başkanlığına yapmış olduğu müracaatı ile ilgili olarak sandık kurullarının oluşumunda 298 sayılı Kanununun 23. maddesi uyarınca sandık kurulu atamasının yeni yapıldığı, sandık kurulu oluşumuna ve sandık kurulu işlemlerine karşı itirazın süresinde olmadığı, ilçe seçim kurulu başkanlığınca sandık kuruluna üye olarak bildirilen üyelerin kılık ve kıyafet ile ilgili bir sınırlama getirilmesinin hukuken mümkün olmadığını bildirildiği, bu gibi hallerde öncelikle sandık kuruluna itiraz ve şikayetin olması gerektiği ve sandık kurullarına da böyle bir itirazın bulunmadığından yasal işlem yapılmadığı, ayrıca 298 sayılı Kanununun 23. maddesinde belirtildiği gibi son milletvekili genel seçimlerinde en çok oy almış beş siyasi partiden birer üye alınacağı hükmünün bulunduğu ve bu hükme dayanarak Üsküdar İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca da sandık kurullarının oluşturulduğu, sandık kurulunda görev yapan kurul partili üyelerinin kılık ve kıyafeti ile ilgili bir hükmün bulunmadığı, süresinde sandık kurullarının teşekkülüne ve ilçe seçim kurulu başkanlığına itiraz olunmadığından, yasal işlem yapılmasına gerek olmadığına ve dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verildiği,

anlaşılmaktadır.

Seçmen yeterliliğine sahip her vatandaşın oyunu tam bir serbestlik içerisinde eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında kullanması, Anayasanın 67. maddesi hükmü gereği hakkıdır. Bu hakkın düzen

içerisinde ve dürüstçe kullanımının sağlanması yine Anayasanın 79. maddesi gereğince seçim kurullarına bırakılmıştır.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 23. maddesinde; sandık kurulu üyelerinin nasıl seçileceği, hangi siyasi partilerin üye ismi bildireceği düzenlenmiştir. Sandık kurulu üyeliği için ismi bildirilen üye, temsil ettiği siyasi parti adına sandık kurulunun oluşumuna katılmaktadır. Kurulda görev alamayacak olanlar ise 26. maddede sayılmış olup, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununa göre, siyasi partilere üye olamayacak kimselerin kurullarda görevlendirilemeyecekleri belirtilmiştir.

Bundan ayrı olarak, 298 sayılı Kanununun 81. maddesinde, sandık alanının; sandığın, kapalı oy verme yerinin ve sandık kurulunun yerleştiği mahallin yüz metre mesafesi içinde kalan çevre olduğu ve sandık alanında düzenin sağlanmasının sandık kurulu başkanına ait olduğu,

Yasanın "Seçim Suçları ve Cezaları" başlıklı Yedinci Bölümünün 133 ve devamı maddelerinde yer alan müeyyideler, sandık kurulunun kamusal bir görev yaptığı ve sandık alanını kamusal bir alan olduğu,

Aynı Kanununun 82. maddesinde de; Sandık alanında, seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanlara, yahut da oy verme işinin yolunda gitmesini aksatanlarla, sandık başı işlemlerinin düzenini bozmaya yeltenenleri başkanın uyaracağı, bu uyardı dinlemeyenleri sandık alanından dışarı çıkartabileceği, bu kimse sandık kurulu üyesi ise, ancak kurul kararı ile çıkartılabileceği ve bu işlerde zabıta kuvvetlerinin, başkanın emrine göre hareket etmek zorunda oldukları,

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 84. maddesinde ise Atatürk İlke ve İnkılaplarının Korunması hükmü getirilmiş olup, bu bağlamda; siyasi partilerin, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarmak ve Türkiye Cumhuriyetinin laiklik niteliğini korumak amacını güdecekleri,

hüküm altına alınmıştır.

Açıklanan bu yasal hükümler çerçevesinde şikayete konu edilen somut olay değerlendirildiğinde; siyasi partiler tarafından sandık kurullarına üye ismi bildirilirken yasal ölçülere uygun nitelikteki isimleri bildirmeleri; sandık alanının kamusal alan olması ve sandık kurullarında görev alanların da hizmet veren konumunda bulunmaları nedeniyle, sınırları yasalarla ve yargı kararlarıyla çizilmiş bulunan kılık ve kıyafet ölçülerine, hizmet verme süresince uymaları gerekir.

Bu nedenlerle; İstanbul İl Seçim Kurulu Başkanlığının 28/12/2007 tarih ve 2007/48 sayılı kararının kaldırılması gerektiğine karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

1- İstanbul İl Seçim Kurulu Başkanlığının 28/12/2007 tarih ve 2007/48 sayılı kararının kaldırılmasına,

2- Siyasi partiler tarafından sandık kurullarına üye ismi bildirilirken yasal ölçülere uygun nitelikteki isimleri bildirmeleri; sandık alanının kamusal alan olması ve sandık kurullarında görev alanların da hizmet veren konumunda bulunmaları nedeniyle, sınırları

yasalarla ve yargı kararlarıyla çizilmiş bulunan kılık ve kıyafet ölçülerine, hizmet verme süresince uymaları gerektiğine,

3- Karar örneğinin; gereği için İstanbul İl Seçim Kurulu Başkanlığına ve bilgi için Üsküdar İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ile Mehmet Serhat ÜNALDI'ya gönderilmesine,

29/05/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR	Üye Necati SÖZ	Üye Hüseyin EKEN
Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Mehmet KILIÇ	Üye Ali EM	
Üye Kırdar ÖZSOYLU	Üye Sadri BOZKURT	Üye M. Zeki ÇELEBİOĞLU	